

SLUŽ

FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE

„SLUŽBENI LIST FNRJ“ izlazi po potrebi, u srpskom, hrvatskom, slovenskom i makedonskom izdanju. — Oglasi po tarifi. — Ziro račun kod Narodne banke FNRJ za pretplatu i posebna izdanja 1032-T-220, za oglase 1032-T-221.

Srijeda, 28. kolovoza 1957.

BEOGRAD

BROJ 36.

GOD. XIII.

Cijena ovom broju je 40.— din. — Pretplata za godinu 1957. iznosi 1.700.— din. a za inozemstvo 2.500.— din. — Redakcija: Kraljevića Marka ul. br. 9. — Telefon: Redakcija 28-838. Administracija 26-276. Odjeljenje prodaje 22-619. Telefonska centrala 28-010.

482.

U K A Z

O PROGLAŠENJU ZAKONA O AUTORSKOM PRAVU

Na osnovu člana 71. točka 2. Ustavnog zakona o osnovama društvenog i političkog uređenja Federativne Narodne Republike Jugoslavije i saveznim organima vlasti, proglašava se Zakon o autorskom pravu, koji je usvojila Savezna narodna skupština na sjednici Saveznog vijeća od 9. srpnja 1957.

PR br. 12

Beograd, 10. srpnja 1957.

Predsjednik Republike,
Josip Broz-Tito, v. r.

Predsjednik
Savezne narodne skupštine,
Petar Stambolić, v. r.

Z A K O N

O AUTORSKOM PRAVU

G L A V A I.

UVODNE ODREDBE

Član 1.

Zajednica priznaje autorima naročita ovlaštenja (autorsko pravo) na njihovim duhovnim tvorevinama (autorska djela).

Član 2.

Autorska djela jugoslavenskih državljana uživaju zaštitu po ovom zakonu, bilo da su objavljena u zemlji ili u inozemstvu, bilo da nisu objavljena.

Kao djela jugoslavenskih državljana uživaju zaštitu po ovom zakonu i prije neobjavljena djela stranih državljana koja se prvi put objavljuju u Jugoslaviji.

Djela stranih državljana koja nisu prvi put objavljena u Jugoslaviji uživaju zaštitu po ovom zakonu u okviru obaveza koje je Federativna Narodna Republika Jugoslavija primila međunarodnim ugovorima.

Djela stranih državljana koja nisu prvi put objavljena u Jugoslaviji uživaju zaštitu po ovom zakonu i na osnovu faktičnog reciprociteta.

G L A V A II.

AUTORSKO DJELO I AUTOR

1. Autorsko djelo

Član 3.

Autorskim djelom smatra se svaka duhovna tvorevina, bez obzira na vrstu, način i oblik izražavanja.

Pod autorskim djelom u smislu ovog zakona razumijevaju se naročito tvorevine iz oblasti književnosti, nauke i umjetnosti, kao:

- knjige, brošure, članci i ostali napisi;
- predavanja, govori, besjede i druga djela iste prirode;
- dramska i dramsko-muzička djela;
- koreografska i pantomimska djela čije je predstavljanje utvrđeno pismeno ili na neki drugi način;
- muzička djela sa riječima ili bez njih;
- kinematografska djela i djela proizvedena postupkom sličnim kinematografiji;
- djela iz oblasti crtanja, slikarstva, kiparstva, arhitekture i rezbarstva, rezovi (gravure) u metalu, drvetu ili drugom materijalu, kao i ostala djela likovne umjetnosti;
- djela svih grana primijenjene umjetnosti, grafike i litografije;
- djela umjetničke i dokumentarne fotografije i takva djela proizvedena postupkom sličnim fotografiji;
- ilustracije, geografske karte;
- planovi, skice i plastična djela koja se odnose na geografiju, topografiju, arhitekturu ili drugu nauku.

Član 4.

Zaštićene su i zbirke autorskih djela, kao što su enciklopedije, zbornici, antologije, muzičke i fotografske zbirke i sl., koje s obzirom na izbor i raspored građe predstavljaju samostalne duhovne tvorevine, čime se ne dira u prava autora pojedinih djela od kojih su te zbirke sastavljene.

Zaštićene su kao takve i zbirke narodnih književnih i umjetničkih tvorevina, dokumenata, sudskih odluka i druge slične građe koja po sebi ne predstavljaju zaštićena autorska djela, ako te zbirke s obzirom na izbor, raspored i način izlaganja građe predstavljaju samostalne duhovne tvorevine.

Član 5.

Prijevod, prilagođavanje, muzičke obrade i druge prerade autorskog djela zaštićene su kao i izvorno djelo, čime se ne dira u prava autora izvornog djela.

Ovu zaštitu uživaju i prijevod službenih tekstova iz oblasti zakonodavstva, administracije i sudstva, ako ti prijevod nisu načinjeni u svrhu službenog objavljivanja i nisu kao takvi objavljeni.

Član 6.

Upotreba narodnih književnih i umjetničkih tvorevina u svrhu književnog, umjetničkog ili naučnog obrađivanja slobodna je.

Član 7.

Naslov djela zaštićen je po ovom zakonu kao i samo djelo.

Nije dopušteno uzimati za naslov djela naziv već upotrebljen za jedno autorsko djelo iste vrste, ako bi takav naslov mogao izazvati zabunu.

2. Autor**Član 8.**

Autor djela je onaj koji je djelo stvorio.

Autorom smatra se onaj čije je ime na djelu naznačeno, dok se protivno ne dokaže.

Član 9.

Autor zbirke autorskih djela je osoba koja je zbirku sastavila.

Autor prijevoda, prilagođenog, muzički obrađenog ili na drugi način prerađenog autorskog djela je osoba koja je to djelo prevela, prilagodila, muzički obradila ili na drugi način prerađila.

Onaj koji je stvorio književno, umjetničko ili naučno djelo upotrebom narodnih književnih i umjetničkih tvorevina, autor je tako stvorenog djela.

Član 10.

Ako djelo stvoreno suradnjom dviju ili više osoba čini nedjeljivu cjelinu, svim suradnicima na tome djelu pripada nedjeljivo autorsko pravo.

Udjeli pojedinih suradnika određuju se razmjerno stvarnom doprinosu koji je svaki od njih dao u stvaranju djela, ako međusobni odnosi suradnika nisu ugovorom drukčije uređeni.

Ako djelo stvoreno suradnjom dviju ili više osoba ne čini nedjeljivu cjelinu, svaki suradnik zadržava autorsko pravo na svom doprinosu.

Član 11.

Autorsko pravo na anonimnim djelima i na djelima izdanim pod pseudonimom, čiji autor nije poznat, vrši izdavač djela.

Odredba prethodnog stava prestaje važiti kad se otkrije identitet autora.

Autorsko pravo na neobjavljenim djelima čiji je autor nepoznat, vrši udruženje autora takvih djela.

Član 12.

Autorima dovršenog kinematografskog djela smatraju se pisac scenarija, kompozitor, režiser i glavni snimatelj.

Odnos proizvođača prema autorima kinematografskog djela, kao i odnosi između autora kinematografskog djela uređuju se ugovorom.

Pravo autora u pogledu korištenja kinematografskog djela kao cjeline prema trećim osobama, vrši proizvođač.

Član 13.

Pored autora, nosilac autorskog prava može biti i osoba kojoj na osnovu zakona, oporuke ili ugovora pripadaju sva ili pojedina autorskoppravna ovlaštenja koja ovaj zakon priznaje autoru.

Autorskoppravna ovlaštenja koja ovaj zakon priznaje autoru pripadaju drugom nosiocu autorskog prava u granicama u kojima su mu dana zakonom, odnosno u obimu u kome su oporukom ili ugovorom prenesena na njega.

Član 14.

Kad je nosilac autorskog prava federacija, narodna republika, autonomna pokrajina, autonomna oblast, kotar ili općina, o njegovoj zaštiti staraju se upravni organi odgovarajuće političkoteritorijalne jedinice nadležni za pitanja kulture.

Kad autorsko djelo koristi državni organ, ustanova, privredna organizacija i sl., onda se on stara i o zaštiti toga autorskog djela.

Član 15.

Federacija može uz pravičnu naknadu preuzeti od autora odnosno od nosioca autorskog prava, jugoslavenskog državljanina, autorsko pravo u cjelini, ili

pojedina autorskoppravna ovlaštenja na naučnim djelima od posebnog interesa za narodnu obranu.

Rješenje u smislu prethodnog stava donosi Državni sekretarijat za poslove narodne obrane.

3. Autorsko djelo stvoreno u radnom odnosu, po narudžbi ili putem poduzimanja**Član 16.**

Kad je autorsko djelo stvoreno u radnom odnosu, organ, ustanova, privredna ili društvena organizacija, kao i drugi poslodavac u čijoj je službi autorsko djelo stvoreno, ima isključivo pravo da to djelo iskoristi u okviru svojih zadataka, bez traženja posebne dozvole od autora i bez plaćanja naknade za korištenje.

Autor djela iz prethodnog stava zadržava na tom djelu ostala autorska prava, ukoliko ta prava ovim zakonom nisu ograničena.

Član 17.

Pravo objavljivanja autorskog djela stvorenog u radnom odnosu pripada poslodavcu.

Pri objavljivanju takvog djela poslodavac je dužan naznačiti ime autora.

Ako poslodavac autorsko djelo stvoreno u radnom odnosu ne objavi u ugovorenom ili primjerenom roku, pravo na objavljivanje djela stječe autor.

Poslodavac može i prije isteka rokova iz prethodnog stava dopustiti autoru da objavi autorsko djelo stvoreno u radnom odnosu.

Po isteku 10 godina od završetka autorskog djela stvorenog u radnom odnosu pravo objavljivanja djela pripada u svakom slučaju autoru, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Član 18.

Ako je autor u radnom odnosu stvorio autorsko djelo koje prelazi okvire redovne djelatnosti poslodavca ili redovne dužnosti autora, ili koje predstavlja duhovnu tvorevinu od izuzetnog značaja i vrijednosti, autor zadržava sva autorska ovlaštenja na tako stvorenom djelu.

U slučaju iz prethodnog stava autorsko djelo može iskoristiti i poslodavac u okviru svojih zadataka, bez traženja posebne dozvole od autora i bez plaćanja naknade za korištenje.

Član 19.

Tekući stručni izvještaji, referati, mišljenja, elaborati, službeni akti i slično, što službenik izradi u vršenju redovne dužnosti i u okviru redovnih zadataka, ne smatraju se autorskim djelima.

Član 20.

Odredbe čl. 16.—19. ovog zakona primjenjuju se ako autorskoppravni odnosi autora i poslodavca nisu posebnim propisom, statutom poslodavca ili ugovorom između poslodavca i autora drukčije regulirani.

Član 21.

Kad je autorsko djelo stvoreno u okviru ugovora o djelu, isključivi autor je onaj koji je stvorio djelo, ako iz prirode narudžbe ili ugovora što drugo ne proistječe.

Član 22.

Kad pravna osoba (akademija, univerzitet, fakultet, institut, poduzeće, društvena organizacija i sl.), ili jedan ili više pojedinaca, poduzmu radnje usmjerene na stvaranje autorskog djela na kome surađuje više suradnika koji nisu u radnom odnosu

s poduzetnikom, nosilac autorskog prava na djelu kao cjelini je poduzetnik.

Suradnici na djelu iz prethodnog stava zadržavaju svaki na svom doprinosu autorsko pravo.

Ovakvi suradnici ne mogu bez suglasnosti poduzetnika svoj doprinos posebno objaviti prije nego što istekne rok od pet godina od objavljivanja zajedničkog djela.

Poduzetnik ne može bez dozvole suradnika djelo iz ovog člana ponovno objaviti niti koristiti u druge svrhe.

Ugovorom između poduzetnika i suradnika mogu se njihovi uzajamni odnosi i drukčije regulirati.

Član 23.

Kad je na djelu čiju je izradu poduzela osoba iz prethodnog člana surađivala i jedna ili više osoba koje se nalaze u radnom odnosu s poduzetnikom, autorsko pravo tih suradnika regulira se po odredbama čl. 16.—20. ovog zakona.

GLAVA III.

SADRŽAJ, ISKORIŠĆAVANJE I PRENOŠENJE AUTORSKOG PRAVA

1. Sadržaj

Član 24.

Autorsko pravo sadrži imovinskoppravna i osobnopravna ovlaštenja (autorska imovinska i moralna prava).

Član 25.

Autorska imovinska prava sačinjava pravo autora na iskorišćavanje djela.

Iskorišćavanje djela vrši se naročito objavljivanjem, preradivanjem, reproduciranjem, prikazivanjem, izvođenjem, prenošenjem i prevođenjem djela.

Iskorišćavanje djela od strane druge osobe može se vršiti samo po dozvoli autora.

Za svako iskorišćavanje djela od strane druge osobe autoru pripada naknada, ako zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

Član 26.

Autorska moralna prava sačinjavaju: pravo autora da bude priznat i naznačen kao tvorac djela, pravo da se usprotivi svakom deformiranju, sakaćenju ili drugom mijenjanju djela, kao i pravo da se usprotivi svakoj nedostojnoj upotrebi djela, koja bi vrijeđala njegovu čast ili ugled.

Član 27.

Izdavač, prerađivač, izvodač, prikazivač, prevodilac, snimatelj i svaki drugi koji javno iskorišćava djelo autora dužan je pri svakom iskorišćavanju naznačiti ime autora djela.

2. Iskorišćavanje

Član 28.

Autor ima isključivo pravo da svoje djelo objavi, reproducira, umnoži, preradi, izvodi, prikazuje i da ga u ma kome vidu iskorišćava.

Član 29.

Autor ima isključivo pravo da prevodi i da daje dozvolu za prevođenje svoga djela.

Kao prevođenje u smislu prethodnog stava smatra se i prevođenje s jednog na drugi jezik naroda Jugoslavije.

Član 30.

Autori dramskih, dramsko-muzičkih i muzičkih djela imaju isključivo pravo da daju dozvolu:

1) za javno predstavljanje i javno izvođenje njihovih djela;

2) za javno prenošenje svakim sredstvom predstavljanja i izvođenja njihovih djela.

Autorima dramskih i dramsko-muzičkih djela pripadaju ista ta prava i na prijevodima tih njihovih djela.

Član 31.

Autor ima isključivo pravo da daje dozvolu:

1) za emitiranje svog djela preko radija ili za njegovo saopćavanje javnosti bilo kojim drugim sredstvima bežičnog prijenosa znakova, zvukova ili slika;

2) za svako saopćavanje javnosti, preko žica ili bez žica, djela emitiranog preko radija, ako ovo saopćavanje vrši neka druga ustanova a ne ona koja ga početno emitira preko radija;

3) za saopćavanje javnosti preko zvučnika ili bilo kojeg drugog sličnog uređaja za prijenos znakova, zvukova ili slika, njegovog djela emitiranog preko radija.

Član 32.

Autori muzičkih i književnih djela imaju isključivo pravo da daju dozvolu:

1) za snimanje ovih djela instrumentima za mehaničku reprodukciju;

2) za javno izvođenje ovih djela snimljenih instrumentima za mehaničku reprodukciju.

Član 33.

Dozvola dana za javno predstavljanje i javno izvođenje, za javno prenošenje predstavljanja i izvođenja, za javno emitiranje preko radija, ili za kakvo drugo saopćavanje javnosti, ne obuhvaća dozvolu za snimanje djela instrumentima za snimanje zvukova ili slika.

Ustanova za radiodifuziju može snimiti vlastitim sredstvima i samo za svoje potrebe emitiranje zaštićenog djela za koje je dobila dozvolu za emitiranje, i može ponovno prenositi te snimke uz naknadu i bez nove dozvole autora i ostalih ovlaštenika, ako drukčije nije ugovoreno.

Ovi snimci mogu se povjeriti javnim arhivima kao dokumentacija.

Član 34.

Ustanove za radiodifuziju mogu i bez dozvole emitirati djela snimljena instrumentima za mehaničku reprodukciju, ali su dužne poštovati sva druga prava autora i ostalih ovlaštenika.

Član 35.

Autor književnih djela ima isključivo pravo da daje dozvolu za javno recitiranje i čitanje njegovih djela.

Član 36.

Autor ima isključivo pravo da daje dozvolu za prilagođavanja, obrade i druga preinačavanja njegovog djela.

Član 37.

Autori književnih, muzičkih, naučnih ili umjetničkih djela imaju isključivo pravo da daju dozvolu:

1) za kinematografsko prilagođavanje ili reprodukciju ovih djela i za promet tako prilagođenih ili reproduciranih djela;

2) za javno prikazivanje i za javno izvođenje tako prilagođenih ili reproduciranih djela.

Kinematografsko djelo stvoreno prilagodavanjem ili reproduciranjem književnih, muzičkih, naučnih ili umjetničkih djela zaštićeno je kao izvorno djelo, čime se ne dira u pravo autora prilagođenog ili reproduciranog djela.

Prilagodavanje u bilo kojem drugom umjetničkom obliku kinematografskih djela koja potječu od književnih, muzičkih, naučnih i umjetničkih djela ne smije se vršiti bez dozvole autora izvornog djela, kao ni bez dozvole zainteresiranih autora tih kinematografskih djela, osim ako oni to pravo nisu izričito prenijeli na proizvođača posebnim ugovorom.

Odredbe ovog člana primjenjuju se i na reprodukciju ili produkciju dobivenu bilo kojim drugim postupkom sličnim kinematografiji.

Član 38.

Autori djela likovne umjetnosti imaju u pogledu tih djela, a pisci i kompozitori u pogledu svojih izvornih rukopisa, pravo da od strane vlasnika tih djela odnosno rukopisa budu obavještavani o prijenosu vlasništva na djelu ili rukopisu i o njihovom novom vlasniku.

Član 39.

Autori slikarskih, kiparskih, fotografskih i sličnih djela mogu zabraniti izlaganje pojedinih svojih djela u određenoj prilici.

Autor ne može zabraniti izlaganje djela koja pripadaju muzejima, galerijama i sličnim ustanovama.

Član 40.

Na teritoriju Jugoslavije dopušteno je bez odobrenja autora:

1) objavljivanje i reproduciranje pojedinih djela književnog ili naučnog djela u svrhu nastave;

2) preštampanje u povremenim spisima aktualnih članaka u kojima se pretresaju opća pitanja od javnog interesa, ako autor reproduciranje tih članaka nije izričito zabranio;

3) reproduciranje u novinama i povremenim spisima pojedinih aktualnih fotografija, ilustracija, tehničkih nacrti i sl., objavljenih u novinama i drugim povremenim spisima;

4) reproduciranje umjetničkih djela izloženih na ulicama i trgovima, osim ako je reprodukcija kiparskog djela dobivena otiskom iz kalupa;

5) reproduciranje kiparskih i slikarskih djela, kao i djela arhitekture, putem fotografija u novinama i časopisima, osim ako je autor to izričito zabranio;

6) reproduciranje djela primijenjene umjetnosti putem industrijske, zanatske ili kućne radinosti;

7) doslovno navođenje odlomaka iz objavljenog književnog, umjetničkog ili naučnog djela, pod uvjetom da ukupno navođenje ne iznosi više od jedne četvrtine djela u kome se vrši navođenje.

U svim ovim slučajevima mora se jasno naznačiti ime autora, izvorno djelo i porijeklo pozajmice.

Pored toga, autor zadržava i sva druga prava po ovom zakonu, kao i pravo na pravičnu naknadu.

Član 41.

Na teritoriju Jugoslavije dopušteno je bez odobrenja autora i bez plaćanja naknade za iskorišćavanje:

1) predstavljanje i izvođenje književnog ili umjetničkog djela u svrhu i u vidu nastave, kao i prilikom besplatnih školskih svečanosti;

2) objavljivanje izvještaja o književnim, umjetničkim i naučnim objavljenim djelima, u kojima se sadržaj tih djela na originalan i skraćen način reproducira;

3) izlaganje djela na javnim izložbama, osim onih djela čije izlaganje autor zabranio;

4) reproduciranje već objavljenog djela izvršeno u svrhu osobnog usavršavanja, ako reprodukcija nije namijenjena ni pristupačna javnosti;

5) reproduciranje djela slikarstva kiparstvom i obratno, kao i reproduciranje djela arhitekture putem slikarstva ili kiparstva.

I u slučajevima iz ovog člana autor zadržava sva druga prava po ovom zakonu.

Član 42.

Bez dozvole autora i plaćanja naknade za korištenje mogu se objaviti putem štampe i radiodifuzije, u svrhu obavještenja o tekućim događajima, govori namijenjeni javnosti održani u predstavničkim tijelima, sudskim i drugim državnim organima, naučnim ustanovama, kao i na javnim političkim sastancima i službenim svečanostima.

Bez dozvole autora i plaćanja naknade za korištenje mogu se o drugim govorima, predavanjima, besjedama i ostalim djelima iste prirode u dnevnoj i povremenoj štampi davati samo kraći izvještaji.

Međutim, samo autor ima pravo da sastavi zbirku od svojih djela navedenih u ovom članu.

I u slučajevima iz ovog člana autor zadržava sva druga prava po ovom zakonu.

Član 43.

Za iskorišćavanje narodnih književnih i umjetničkih tvorevina putem izvođenja plaća se naknada fondu za unapređivanje kulturnih djelatnosti.

Iskorišćavanje narodnih književnih i umjetničkih tvorevina u svakom drugom vidu je slobodno.

Osobe koje iskorišćavaju narodne književne i umjetničke tvorevine dužne su naznačiti porijeklo djela i uzdržati se od svakog sakaćenja i nedostojne upotrebe djela.

O zaštiti prava iz prethodnog stava staraju se odgovarajuća stručna udruženja autora i akademije nauka i umjetnosti.

3. Prenosanje autorskih imovinskih prava ugovorom

Član 44.

Autorska imovinska prava na cjelokupnom djelu ili na pojedinim njegovim dijelovima mogu se prenositi na pojedince i pravne osobe, u cjelini ili djelomično, za sve vrijeme trajanja autorskog prava ili za određeno kraće vrijeme, za određeno područje, kao i za izdavanje ili prikazivanje na određenim jezicima.

Za pravovaljanost ugovora o prenošenju imovinskih autorskih prava potrebno je da ugovor bude zaključen u pismenom obliku.

Ugovor o prenošenju imovinskih autorskih prava koji nije zaključen u pismenom obliku ne proizvodi pravni učinak.

4. Nasljeđivanje

Član 45.

Za nasljeđivanje autorskih imovinskih i moralnih prava važe odredbe Zakona o nasljeđivanju, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Član 46.

Kad po propisima o nasljeđivanju autorsko pravo postaje općenarodna imovina, nosilac autorskog prava je općina na čijem je području umrli autor imao svoje posljednje prebivalište odnosno boravište u Jugoslaviji.

Član 47.

Po smrti autora, autorsko moralno pravo može vršiti i udruženje autora kome je umrli autor pripadao, odnosno kome bi pripadao s obzirom na vrstu djela, ako autor za života ili oporukom nije drukčije odredio.

G L A V A IV.

TRAJANJE AUTORSKOG PRAVA

Član 48.

Autorska imovinska prava traju za života autora i 50 godina po njegovoj smrti, ako odredbama ovog zakona za pojedine vrste autorskog prava nije drukčije određeno.

Kad je nosilac autorskog prava u smislu člana 22. ovog zakona pravna osoba, autorsko pravo prestaje po isteku 50 godina po objavljivanju djela.

Član 49.

Autorska moralna prava traju i po isteku autorskih imovinskih prava.

Član 50.

Autorsko imovinsko pravo na fotografskim i kinematografskim djelima ako ona imaju karakter fotografskih djela, prestaje po isteku 5 godina po objavljivanju.

Autorsko imovinsko pravo na djelima primijenjene umjetnosti prestaje po isteku 10 godina po objavljivanju.

Član 51.

Autorsko imovinsko pravo na anonimnim djelima i djelima objavljenim pod pseudonimom prestaje po isteku 50 godina po objavljivanju tih djela.

Ako pseudonim ne ostavlja nikakvu sumnju u pogledu identiteta autora, ili ako autor otkrije svoj identitet, autorsko pravo traje onoliko koliko bi trajalo da je objavljeno pod pravim imenom autora.

Član 52.

Kad autor djela objavljenog na stranom jeziku ne prevede to djelo na koji od jezika jugoslavenskih naroda u roku od 10 godina po objavljivanju djela, ili ne dopusti drugome da ga prevede, takvo djelo može se prevoditi na jezike jugoslavenskih naroda i bez dozvole autora djela.

To vrijedi i za djela objavljena na jeziku jednog od jugoslavenskih naroda.

U slučajevima iz ovog člana autor prevedenog djela zadržava pravo na naknadu za izvršeno prevođenje, kao i sva ostala autorska prava na prevedenom djelu.

Član 53.

Trajanje autorskog prava koje zajednički pripada suradnicima na nekom djelu, računa se od smrti suradnika koji je posljednji umro.

Član 54.

Rokovi navedeni u prethodnim članovima ove glave počinju teći od 1. siječnja one godine koja dolazi neposredno poslije smrti autora odnosno poslije objavljivanja djela.

G L A V A V.

ZAŠTITA AUTORSKOG PRAVA

1. Građanskopravna zaštita

Član 55.

Osoba čije je autorsko pravo povrijeđeno ima pravo na naknadu štete po općim pravilima o naknadi štete.

Član 56.

Na zahtjev osobe koja učini vjerojatnim da je njezino autorsko pravo povrijeđeno, sud može narediti i prije donošenja presude da se privremeno uzapete i isključe iz prometa predmeti, ili zabrani nastavak već započetih radova, kojima bi se mogla nanijeti povreda autorskom pravu.

Član 57.

Na zahtjev osobe čije je autorsko pravo povrijeđeno sud može u presudi narediti:

- 1) da se presuda objavi na trošak osuđenoga;
- 2) da se učinocu zabranjuje daljnje vrijeđanje autorskog prava.

Član 58.

Na zahtjev osobe čije je autorsko pravo povrijeđeno sud u presudi može narediti da se predmeti kojima je nanesena povreda autorskog prava unište ili preinače, ili da se ti predmeti predadu toj osobi uz naknadu nužnih troškova izrade.

Član 59.

Mjere predviđene u čl. 56.—58. sud će narediti kad smatra da su te mjere potrebne radi zaštite povrijeđenog autorskog prava.

Član 60.

Ako osoba koja javno iskorišćava autorovo djelo, prilikom toga iskorišćavanja ne naznači ime autora, autor može od takve osobe zahtijevati odgovarajuću naknadu, naknadno obznaničivanje autorovog imena na pogodan način, kao i da se toj osobi zabrani ponavljanje ovakvih povreda.

Član 61.

Autorsko pravo ne može biti predmet izvršenja. Nedovršena djela i neobjavljeni rukopisi ne mogu biti predmet izvršenja.

Izvršenje može se voditi samo na imovinskim koristima koje potječu iz autorskog djela.

2. Krivičnopravna zaštita

Član 62.

Tko pod svojim imenom ili pod imenom drugog objavi, prikaže, izvede ili prenese tuđe autorsko djelo, ili dopusti da se to učini, kaznit će se zatvorom.

Tko na nedopušten način unese dijelove tuđeg autorskog djela u svoje autorsko djelo,

kaznit će se novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Tko deformira, sakati ili na drugi način mijenja tuđe autorsko djelo,

kaznit će se novčanom kaznom ili zatvorom do šest mjeseci.

Član 63.

Tko bez dozvole autora ili drugog nosioca autorskog prava, u slučajevima kad je takva dozvola po odredbama ovog zakona potrebna, objavi, preradi, reproducira, prikaže, izvede, prenese, prevede ili na drugi način iskoristi djelo zaštićeno ovim zakonom, kaznit će se novčanom kaznom.

Tko u namjeri pribavljanja imovinske koristi stavi u promet primjerke autorskog djela za koje zna da su neovlašteno reproducirani ili umnoženi, ili tko ovakve primjerke javno izlaže ili ih prenosi preko radija ili na drugi način,

kaznit će se novčanom kaznom.

Član 64.

Tko bez pristanka ovlaštene osobe, u slučajevima kad je takav pristanak potreban, objavi dnevnik, osobno pismo ili drugi sličan spis osobnog karaktera, kaznit će se novčanom kaznom.

Član 65.

Za suđenje po krivičnim djelima iz čl. 62.—64. ovog zakona nadležni su okružni sudovi.
Gonjenje se poduzima na prijedlog.

Član 66.

Za djelo iz čl. 62.—64. privredna organizacija, ustanova sa samostalnim financiranjem, društvena organizacija i druga pravna osoba kaznit će se za privredni prestup novčanom kaznom do 1.000.000 dinara.

Za radnje iz prethodnog stava kaznit će se novčanom kaznom do 200.000 dinara i odgovorna osoba u privrednoj organizaciji, ustanovi sa samostalnim financiranjem, društvenoj organizaciji ili drugoj pravnoj osobi.

Član 67.

Za postupak po privrednim prestupima iz prethodnog člana nadležni su u prvom stepenu viši privredni sudovi.

G L A V A VI.

OSTVARIVANJE AUTORSKOG PRAVA

Član 68.

Autor može svoja autorska prava ostvarivati osobno ili preko punomoćnika.

Član 69.

Ostvarivanjem autorskih prava mogu se na teritoriju Jugoslavije baviti i savezi autora, a u pogledu prava onih autorskih grana koje su zastupane u tim savezima.

Savezi autora mogu u smislu prethodnog stava autorska prava jugoslavenskih državljana ostvarivati i u inozemstvu.

Član 70.

Sekretarijat za prosvjetu i kulturu Saveznog izvršnog vijeća određuje koji će se savezi autora starati o ostvarivanju autorskih prava zajedničkih većem broju saveza, kao i o ostvarivanju prava iz onih autorskih grana koje nemaju svoje saveze autora.

Organ iz prethodnog stava tom će prilikom voditi računa da se pri ostvarivanju ovih prava osigura i suradnja ostalih zainteresiranih saveza.

Član 71.

Savezi autora mogu autorska prava u smislu ovog zakona ostvarivati i preko posebne ustanove za zaštitu autorskih prava koju oni u tu svrhu osnuju.

Ustanova za zaštitu autorskih prava iz prethodnog stava posebno se stara o ostvarivanju autorskih imovinskih i moralnih prava u vezi sa iskorišćavanjem autorskih djela i naplaćivanjem naknade za to iskorišćavanje.

Ustanova za zaštitu autorskih prava isključivo je ovlaštena da se bavi poslovima autorskopравnog posredovanja u Jugoslaviji (pribavljanjem i izdavanjem dozvola za korištenje autorskih djela) kao i da takve poslove vrši za jugoslavenske državljanu u inozemstvu.

Poslovima autorskopравnog posredovanja ne može se baviti nijedna druga osoba u vidu zanimanja.

Član 72.

Statut ustanove za zaštitu autorskih prava, kao i ostale pravilnike te ustanove koji se odnose na način ostvarivanja autorskih prava, donose savezi autora koji su ustanovu osnovali.

Statut iz prethodnog stava stupa na snagu kad ga odobri Sekretarijat za prosvjetu i kulturu Saveznog izvršnog vijeća.

Član 73.

Ustanova za zaštitu autorskih prava ovlaštena je, ako se autor tome izričito ne protivi, da se stara o zaštiti i ostvarenju njegovih autorskih prava.

Za pokretanje i vođenje sporova pred sudovima i drugim organima, ustanova za zaštitu autorskih prava mora imati posebnu punomoć autora čije je pravo predmet spora.

Član 74.

Za pokretanje i vođenje sporova pred sudovima i drugim organima radi ostvarivanja autorskih prava koja nastaju iz javnog izvođenja književnih i muzičkih nescenskih djela (mala prava), ustanovi za zaštitu autorskih prava nije potrebna posebna punomoć autora:

1) kad je autor čije je pravo predmet pokrenutog spora član saveza autora koji preko te ustanove ostvaruje autorska prava;

2) kad je autor čije je pravo predmet pokrenutog spora strani državljanin čija prava na osnovu ugovora štiti ta ustanova.

Sporove iz ovog člana ustanova za zaštitu autorskih prava može pokrenuti i voditi u svoje ime, ali je dužna o tako ostvarenim pravima položiti račun autoru.

Član 75.

Priredivači kulturno-umjetničkih priredaba dužni su odgovarajućoj ustanovi za zaštitu autorskih prava dostavljati programe izvedenih odnosno prikazanih djela, kao i uplaćivati autorske honorare za iskorišćavanje tih djela prema postojećim propisima.

Nadzor nad provođenjem odredbe iz prethodnog stava vrše organi unutrašnjih poslova narodnog odbora općine.

Organ unutrašnjih poslova narodnog odbora općine dužan je, na zahtjev autora odnosno ustanove za zaštitu autorskog prava, zabraniti neovlašteno izvođenje ili prikazivanje autorskog djela.

G L A V A VII.

PRAVA NA DNEVNICIMA, PRIVATNIM PISMIMA I PORTRETIMA

Član 76.

Dnevnici, osobni zapisi i drugi slični spisi osobnog karaktera mogu se objavljivati samo s pristankom njihovog tvorca, ako zakonom nije drukčije određeno.

Privatno pismo koje tvorca nije namijenio javnosti može se objaviti samo s njegovim pristankom, ako zakonom nije drukčije određeno.

Za objavljivanje pisma iz prethodnog stava potreban je i pristanak osobe kojoj je pismo upućeno, ako bi se objavljivanjem pisma povrijedili važni interesi te osobe.

Poslije smrti osoba navedenih u ovom članu, dnevnici, pisma i ostali spisi iz ovog člana mogu se objaviti ako to dopusti nadživjeli bračni drug i djeca, a kad ovih nema, ako to dopuste roditelji tih osoba.

Odredbe prethodnih stavova ne odnose se na dnevnike, pisma i ostale spise iz ovog člana, koji su pohranjeni u javnim arhivima, muzejima, bibliotekama i sličnim ustanovama.

Član 77.

Portreti, djela likovne umjetnosti ili fotografije neke osobe, smiju se puštati u promet ili javno izlagati samo sa pristankom te osobe.

Po smrti takve osobe, a za vrijeme od 10 godina računajući od njezine smrti, za puštanje u promet i

javno izlaganje u smislu prethodnog stava potreban je pristanak njezinog bračnog druga i djece, a ako ovih nema, onda pristanak njezinih roditelja.

Smatra se da postoji pristanak portretirane osobe ako je ona za poziranje dobila nagradu.

Član 78.

Izuzetno od odredaba prethodnog člana, dopušteno je bez pristanka u smislu prethodnog člana javno izlagati, prikazivati i puštati u promet:

- 1) portrete, djela likovne umjetnosti ili fotografije ličnosti iz savremene historije;
- 2) slike u kojima se prikazuju ličnosti kao doatak nekog kraja ili nekog prizora;
- 3) slike koje prikazuju zborove, povorke i slične događaje, kojima su prisustvovali prikazane ličnosti;
- 4) nenaručene portrete, djela likovne umjetnosti ili fotografije, ako njihovo javno izlaganje, prikazivanje ili puštanje u promet odgovara nekom višem interesu umjetnosti.

GLAVA VIII.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 79.

Odredbe ovog zakona primjenjivat će se i na sva autorska djela objavljena prije njegovog stupanja na snagu.

Autorsko pravo koje je po ranijem zakonu prestalo odnosno prešlo na državu, uživat će od dana stupanja na snagu ovog zakona osobe kojima to pravo pripada po ovom zakonu.

Pravo osoba iz prethodnog stava trajat će do isteka roka predviđenog ovim zakonom za trajanje autorskog prava.

Član 80.

Ako je autorsko pravo za vrijeme važenja ranijeg zakona preneseno na drugu osobu (član 7. Zakona o zaštiti autorskog prava od 25. svibnja 1946.), ono po isteku roka za koji je preneseno pripada autoru odnosno njegovim nasljednicima i drugim pravnim sljednicima po odredbama ovog zakona.

Član 81.

Bliže propise o reguliranju odnosa između autora i osoba koje objavljuju, prevode, prerađuju, reproduciraju, prikazuju ili izvode autorska djela, kao i o naknadi za korištenje tih djela, donosi Savezno izvršno vijeće.

Član 82.

Savezno izvršno vijeće donijet će propise kojima će se regulirati prava umjetnika — izvođača muzičkih, književnih i umjetničkih djela u vezi sa snimanjem i reproduciranjem njihovih snimljenih izvođenja putem instrumenata za mehaničku reprodukciju, kao i način ostvarivanja tih prava.

Ovlašćuje se Savezno izvršno vijeće da donese i propise kojima će se regulirati prava ustanove za radiodifuziju koja vrši emitiranja svojih izvođenja, kao i prava proizvođača instrumenata za mehaničku reprodukciju.

Član 83.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje važiti Zakon o zaštiti autorskog prava od 25. svibnja 1946. i Uredba o prijenosu poslova autorskopravnog zastupanja i posredovanja na saveze i udruženja autora, kao i svi propisi doneseni na osnovu navedenog zakona, a koji su u suprotnosti s odredbama ovog zakona.

Član 84.

Ovaj zakon stupa na snagu po isteku tri mjeseca od dana objavljenja u »Službenom listu FNRJ«.

483.

Na osnovu člana 79. točka 1. Ustavnog zakona i člana 23. stav 4 Uredbe o organizaciji i radu Saveznog izvršnog vijeća (»Službeni list FNRJ«, br. 26/56), Savezno izvršno vijeće propisuje

U P U T S T V O

ZA IZVRŠENJE POJEDINIH ODREDBA OPĆEG ZAKONA O UREĐENJU OPĆINA I KOTARA

1. U pogledu određivanja koje se vrste ustanova koje se bave proizvodnjom, transportom ili prometom robe ili vrše poštansko-telegrafsko-telefonsku službu, u smislu odredaba člana 20. stav 4, člana 24. stav 2, člana 25. stav 2 i člana 26. Općeg zakona o uređenju općina i kotara (»Službeni list FNRJ«, br. 26/55 i 29/57), smatraju privrednim organizacijama čiji radnici i službenici imaju svojstvo proizvođača, važe savezni propisi koji su doneseni za izvršenje Zakona o pravima i dužnostima, izboru i opozivu saveznih narodnih zastupnika (Uputstvo za izvršenje Zakona o pravima i dužnostima, izboru i opozivu saveznih narodnih zastupnika za izbore koji će se održati u vremenu od 22.—28. studenoga 1953. — »Službeni list FNRJ«, br. 39/53 i Objašnjenja za primjenu pojedinih odredaba Zakona o pravima i dužnostima, izboru i opozivu saveznih narodnih zastupnika — »Službeni list FNRJ«, br. 41/53), sa slijedećim izmjenama i dopunama:

kao privredne organizacije čiji radnici i službenici imaju svojstvo proizvođača smatraju se i slijedeće ustanove koje se bave proizvodnjom, transportom ili prometom robe ili vrše poštansko-telegrafsko-telefonsku službu, i to:

a) u proizvođačkoj grupi industrije, trgovine i zanatstva:

— komunalne ustanove koje se bave održavanjem ulica i puteva, održavanjem i eksploatacijom gradskog zelenila, gradskom čistoćom i dimnjačarskom službom,

— šumske direkcije i šumske uprave samo ako su organizirane kao ustanove sa samostalnim financiranjem i ako se bave pretežno istom djelatnošću kao i šumska gospodarstva.

b) u proizvođačkoj grupi poljoprivrede:

— poslovni savezi zemljoradničkih zadruga.

Navedeni savezni propisi shodno se primjenjuju i u pogledu vršenja biračkog prava članova zemljoradničkih zadruga i članova njihovih domaćinstava, vršenja biračkog prava radnika i službenika koji su privremeno izvan radnog odnosa, vršenja biračkog prava proizvođača zaposlenih u oblasti ribarstva, određivanja pojma privredne organizacije, kao i u pogledu prava funkcionera sindikalne ili društvene organizacije koji je za funkcionera izabran od strane proizvođača, da može biti biran za odbornika.

2. Općinske komisije za biračke spiskove, predviđene u članu 113. stav 3 Općeg zakona o uređenju općina i kotara, sastoje se od predsjednika i dva člana, koje imenuje narodni odbor općine. Predsjednik se imenuje iz reda članova narodnog odbora općine, jedan član je tajnik ili drugi službenik narodnog odbora općine, a drugi član se imenuje iz reda građana.

Općinske komisije za biračke spiskove vrše prava i dužnosti koje su Zakonom o biračkim spisovima utvrđene za kotarske komisije za biračke spiskove, kao i poslove određene u članu 113. stav 3 Općeg zakona o uređenju općina i kotara.

3. Radnici i službenici samostalnih pogona u sastavu zemljoradničke zadruga, poslovnog saveza zemljoradničkih zadruga ili poljoprivrednog dobra koji se bave privrednim djelatnostima koje spadaju u grupu industrije, trgovine i zanatstva, učestvuju na zborovima birača koji vrše kandidiranje za izbor